

IX. TÜRK TARİH KONGRESİ

Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Türk Tarih Kurumu'nun kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün Doğumunun 100. Yıldönümü dolayısıyla düzenlenen IX. Türk Tarih Kongresi 21-25 Eylül 1981 tarihleri arasında, Devlet Başkanı Orgeneral Sayın Kenan Evren'in koruyucu başkanlığında Ankara'da toplandı.

Hazırlık çalışmalarına birbuçuk yıl önce başlanan Kongre'ye sunulacak bildirilerde Atatürk ve Türk Devrimi ile ilgili araştırmalar ile Atatürk'ün gösterdiği yolda, Türklerin ve Türkiye'nin tarihini aydınlatacak araştırmaların yoğunluk kazanması öngörülmekteydi.

Eski Anadolu ve Çevresi Uygarlıkları, Orta Asya ve Ortaçağ Türk Tarihi ve Türkiye Tarihi, Osmanlı Tarihi ile Atatürk ve Devrimlerini konu alan Kongre'ye, yurt içinden ve yurt dışından 500 dolayında bilim adamı katılmıştır.

Kongre üyeleri, 21 Eylül 1981 Pazartesi günü saat 9.30'da, toplu olarak Anıtkabir'i ziyaret ederek saygı duruşunda bulunmuşlar, daha sonra açılış töreni için Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Fârâbî Salonu'ndaki yerlerini almışlardır. Saat 10.30'daki açılış töreni Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın çaldığı Ulusal Marşımız ile Johannes Brahms'ın "Akademik Tören Uvertürü"nü dinlenmesiyle başlamış ve IX. Türk Tarih Kongresi'nin Koruyucu Başkanı, Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren bir söylevle Kongre'yi açmıştır.

Açış konuşmasında, Ulu Önderimiz'in kurduğu ve özenle geliştirdiği Türk Tarih Kurumu'nun ve güzel bir gelenek halinde sürdürülen kongrelerin toplum hayatımızda ayrıcalıklı bir yeri olduğunu belirten Devlet Başkanı Kenan Evren, "iki defa O eşsiz insanın koruyucu başkanlığında ve daha sonra günümüze kadar aralıklarla toplanan kongrelere sunulan tebliğler, her biri insanlığa yön veren ve çağlar açan, Türk tarihi ile Cumhuriyet tarihimizin birçok önemli olayının aydınlatılmasına büyük katkılar sağlamıştır. Kongreler, aynı zamanda, ülkeler ve insanlar arasındaki kültürel bağların kurulmasına ve geliştirilmesine de olumlu hizmetlerde bulunmuştur" demiş, toplantılar süresince ortaya konacak görüş ve düşüncelerle, Türk ve Cumhuriyet tarihimize, Atatürk'ün yüce kişiliğine ve gerçekleştirdiği inkılaplara yeni boyutlar getirileceğine inandığını ifade etmiştir.

Açılış töreninde, daha sonra, Türk Tarih Kurumu Başkanı Ord. Prof. Enver Ziya Karal ile Türk Tarih Kurumu ve IX. Türk Tarih Kongresi Genel Sekreteri Ord. Prof. Dr. Sedat Alp birer konuşma yapmışlar, Türk Tarih Kurumu Genel Müdürü Uluğ İğdemir, Kurum'un son beş yıllık çalışmalarıyla ilgili açıklamalarda bulunmuştur.

Açılış töreni, Türk Tarih Kurumu yayınları sergisinin gezilmesinden sonra sona ermiştir.

300 kadar Türk ve 27 değişik ülkeden 200 kadar yabancı bilim adamının katıldığı IX. Türk Tarih Kongresi'nin bilimsel toplantıları aynı gün öğleden sonra

14.30'dan itibaren 25 Eylül 1981 Cuma günü akşamına değin, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi ile Türk Tarih Kurumu salonlarında devam etmiştir.

Kongre programında, Eski Anadolu ve Çevresi Uygarlıkları seksiyonunda 106, Orta Asya ve Ortaçağ Türk ve Türkiye Tarihi seksiyonunda 36, Osmanlı Tarihi seksiyonunda 113, Atatürk ve Devrimleri seksiyonunda 92 tane olmak üzere toplam 346 bilimsel bildiri yer almış, bu bildirilerden 200 kadarının özetleri basılarak Kongre'den önce üyelere dağıtılmıştır.

Kongre sırasında, ilk günü akşamı Devlet Başkanı Orgeneral Sayın Kenan Evren, Çankaya Köşkü'nde, 25 Eylül 1981 günü akşamı da Türk Tarih Kurumu Başkanı Ord. Prof. Enver Ziya Karal Kurum'da, Kongre üyeleri için birer kabul resmi vermişlerdir. Kongre'den sonra, Ankara şehir turu, Gordion, Konya, Sultanhanı, Kapadokya, Ege turu gibi geziler düzenlenmiş, bu gezilere çok sayıda Türk ve yabancı kongre üyesi katılmıştır.

Son beş yılda, Türk ve yabancı bilim adamlarının Türk ve Türkiye Tarihi ile ilgili araştırma sonuçlarının değerlendirilmesi niteliğindeki IX. Türk Tarih Kongresi, gerek organizasyon bakımından gerekse Kongre'ye sunulan bildirilerin bilimsel içerikleri bakımından başarılı görülmüş, yeni yeni sorunların ortaya atılmasıyla ve bilinmeyenlerin aydınlatılmasıyla Türk ve Türkiye Tarihi ile ilgili çalışmaların ilerlemesine önemli ölçüde katkıda bulunmuştur.

PULAT OTKAN